

Facader

Manual til reparation af facader

Generelt om pudsreparation af kældervægge, kældertrapper og ydervægge.

De oprindelige huse i Maglekrogen er udført med kældervægge og -trapper af beton samt murede ydervægge af tegl. Såvel kældervægge og -trapper som ydervægge er pudset, og ydervægge er desuden stænkpudset med en mørtel i en lys, gråbrun farve. I tidens løb er der på grund af frost m.v. sket en hel del skader på pudsen, og der er derfor efterhånden opstået et større behov for at udføre reparationer på denne.

Ved generalforsamlingen i 2004 blev det besluttet at fremtidig renovering af facader skal udføres således, at alle huse kommer til at fremstå med et nogenlunde ensartet udtryk. Dette gælder såvel reparationer som totalrenovering af facaden.

Det blev yderligere besluttet facaderne for fremtiden ikke skal udføres med stænkpuds, men med en glat filtset overflade med en indfarvet mørtel, der ligger så tæt på den eksisterende farve som muligt. Bjarne i nr. 15 har udarbejdet en prøve med denne indfarvning.

Grunden hertil er, at stænkpuds er meget vanskelig at reparere således, at den samme struktur opnås både fra hus til hus, men også på det enkelte hus.

Generelt set må det siges, at pudsearbejde er ret vanskeligt at udføre, og hvis man ikke har prøvet det før bør man alvorligt overveje, at få det udført af en professionel murer. Dette gælder især den afsluttende tyndpuds på facaderne. Hvis man alligevel vil forsøge sig kommer der efterfølgende nogle anvisninger der bør følges.

Pudsreparationer udføres bedst i perioden fra 1. april til 1. oktober, da uhærdet puds ikke tåler frost.

- Til pudsearbejde på beton og mur skal der anvendes lidt forskellige materialer og udførelsen er heller ikke helt den samme. Især skal der tages hensyn til at tørretiden er længere på beton end på mur.
- Mørtler kan købes i et hvert byggemarked eller tømmerhandel som færdigblandede tørmørtler, der kun skal tilsættes vand. Der kan f. eks. anvendes mørtler af fabrikat Maxit, som laver den foreskrevne, indfarvede mørtel.
- En mørtel kan for eksempel betegnes som: KC 20 / 80 / 550, korn 0-2 mm. Der er en mørtel, hvor både kalk og cement er bindemiddel med et blandingsforhold på 20 dele kalk, 80 dele cement og 550 dele sand / grus med kornstørrelse 0-2 mm.
- En anden mørtel kan for eksempel betegnes som: C 100 / 400, korn 0-4 mm. Der er en mørtel, hvor kun cement er bindemiddel – med et blandingsforhold på 100 dele cement og 300 dele sand / grus med kornstørrelse 0-4 mm.

Nedenfor findes en generel anvisning på udførelse af pudsreparationer på

henholdsvis beton og mur

Reparation af puds på kældervægge og -trapper/sokler af beton.

Værktøj:

Spand / murerbalje / blandeværktøj
Stiv kost / kalkkost / bred pensel
Spandeske / murerske
Trækbræt til afretning m.v.
Pudsebrædt, mellemstort / lille (ca. A4 / A 5-format)

Materialer:

Mørtel til svumning: Ren cement
Mørtel til udkastning: C-mørtel 100 / 400 - kornstørrelse 0-4 mm
Mørtel til grovpuds: KC-mørtel 20 / 80 / 550 - kornstørrelse 0-2 mm

Udførelse:

1. Forarbejde:

Løstsiddende puds bankes af og reparationsområdet rengøres med stiv kost og vandes herefter grundigt.

2. Svumning:

Cement blandes med vand til en tykflydende konsistens (som f.eks. havregrød) og påføres med kalkkost / bred pensel, så det trænger ind i underlagets porer. (Svumning).
Laget skal være 1-2 mm og skal tørre i ca. 15 min.

3. Udkastning:

C-mørtel blandes med vand til en sejtflydende konsistens (som f. eks. havresuppe) og kastes på med spandeske / murerske.
Laget skal være ca. 2-4 mm tykt og jævnt fordelt, sådan at pudsen har noget at hæfte på.
Efter 20-30 min. afrettes overfladen med pudsebræt og skal herefter tørre i 1-3 dage.

4. Grovpuds:

KC-mørtel blandes med vand til en lind konsistens (som f. eks. havregrød) og kastes på i et lag lidt tykkere end den eksisterende, tilstødende grovpuds.
Efter 15-20 min. afrettes / aftrækkes pudsen med et lige trækbræt, der er lidt længere end reparationens bredde.
Pudsen afrettes / aftrækkes ved af bevæge brættet i zig zag nedefra og op, idet brættet holdes vandret og i en hældning på ca. 30 grader i forhold til væggen.
På denne måde presses mørtlen ind mod underlaget, og overskydende mørtel vil lægge sig på brættets kant og kan genbruges.
Efter ca. 15 min. færdigpudses overfladen med pudsebrædt, i roterende bevægelser.
Ved større reparationer anvendes først et mellemstort pudsebræt og til slut med et mindre, ved små reparationer anvendes eventuelt kun det lille pudsebrædt. Overfladen skal være plan og med struktur som tilstødende grovpuds.

Reparation af puds på murede ydervægge/facader af tegl

Værktøj:

Spand / murerbalje / blandeværktøj
Stiv kost / kalkkost / bred pensel
Spandeske / murerske
Trækbræt til afretning m.v.
Pudsebrædt, mellemstort / lille (ca. A4 / A 5-format)
Stålpudsebrædt, stort / mellemstort (ca. A3 / A -format)
Filtsebrædt med skumnylon, lille (ca. A 5-format)

Materialer:

Mørtel til udkastning: KC-mørtel 20 / 80 / 550 - kornstørrelse 0-4 mm
Mørtel til grovpuds: KC-mørtel 50 / 50 / 700 - kornstørrelse 0-2 mm
Mørtel til slutpuds: Tyndpudsmørtel, Vare nr. 3543 / Farve nr. 2010, Y 30 R

Udførelse:

1. Forarbejde:

Eksisterende stænkpuds fjernes på hele det vægstykke hvor reparationen skal udføres ved skrabning / slibning. Dette kan gøres med f.eks. en oprørespade eller en bred mejsel.

Løstsiddende puds bankes af og reparationsområdet rengøres med stiv kost og vandes herefter grundigt.

2. Udkastning:

KC-mørtel blandes med vand til en sejtflydende konsistens (som f. eks. havresuppe) og kastes på med spandeske / murerske.

Laget skal være ca. 2-4 mm tykt og jævnt fordelt, sådan at pudsen har noget at hæfte på.

Efter 10-15 min. afrettes overfladen med pudsebræt og skal herefter tørre i 1-3 dage.

3. Grovpuds:

KC-mørtel blandes med vand til en lind konsistens (som f. eks. havregrød) og kastes på i et lag lidt tykkere end den eksisterende, tilstødende grovpuds.

Efter 15-20 min. afrettes / aftrækkes pudsen med et lige trækbræt, der er lidt længere end reparationens bredde.

Pudsen afrettes / aftrækkes ved af bevæge brættet i zig zag nedefra og op, idet brættet holdes vandret og i en hældning på ca. 30 grader i forhold til væggen.

På denne måde presses mørtlen ind mod underlaget, og overskydende mørtel vil lægge sig på brættets kant og kan genbruges.

Efter ca. 15 min. færdigpudses overfladen med pudsebrædt, i roterende bevægelser.

Ved større reparationer anvendes først et mellemstort pudsebræt og til slut med et mindre, ved små reparationer anvendes eventuelt kun det lille pudsebrædt – overfladen skal være plan og ensartet.

Pudsen skal herefter tørre ca. 1 måned.

4. Slutpuds:

Tyndpudsmørtel blandes med vand til en sejtflydende konsistens (som f. eks. havresuppe) og trækkes på med stålpudsebrædt.

Laget skal være ca. 1-2 mm tykt.

Efter ca. 15-20 min. filtses overfladen med filtsebrædt, i roterende bevægelser - overfladen skal være ensartet i struktur.